

חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995

תוכן העניינים

1	פרק א': הקמת הסניגוריה הציבורית
2	1. הקמת הסניגוריה הציבורית
2	פרק ב': ועדת הסניגוריה הציבורית
2	2. ועדת הסניגוריה הציבורית
2	3. תפקידי הועדה
2	פרק ג': מבנה הסניגוריה הציבורית
2	סימן א': הסניגור הציבורי הארצי
2	4. מבנה
2	5. כשירות הסניגור הציבורי הארצי
3	6. כהונת הסניגור הציבורי הארצי
3	7. סמכויות הסניגור הציבורי הארצי
3	8. דין וחשבון שנתי
3	סימן ב': סניגורים ציבוריים מחוזיים
3	9. כשירות סניגור ציבורי מחוזי
3	10. כהונת סניגור ציבורי מחוזי
3	11. סמכויות סניגור ציבורי מחוזי
4	12. מינוי סניגור ציבורי שאינו עובר לשכת הסניגוריה הציבורית
4	13. מעמד הסניגוריה הציבורית
4	14. ייצוג בהליך פלילי
5	15. נאמנות ללקוח
5	16. הפסקת ייצוג
5	17. פנקס הסניגורים הציבוריים
5	פרק ג': זכאות לייצוג
5	18. זכאות לייצוג
6	פרק ד': הגשת בקשות
7	19. הודעה לעצור על אפשרות מינוי סניגור ציבורי
7	20. הודעה לנאשם על אפשרות מינוי סניגור ציבורי
7	20א. הודעה לעצור או לאדם שהוגשה לגביו עתירה לפי חוק ההסגרה
7	21. הגשת בקשה למינוי סניגור ציבורי
7	22. ערר
7	22א. חובת תשלום של זכאים לייצוג
8	23. ביצוע ותקנות
8	24. תיקון חוק סדר הדין הפלילי
8	25. תיקון חוק הנוער
8	26. תחילה ותחולה

חוק הסניגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995

פרק א': הקמת הסניגוריה הציבורית

1. הקמת הסניגוריה הציבורית

המבקש שירות משפטי על-פי החוק (להלן - שירות), יגיש בקשה ללשכת הסיוע המשפטי שבתחום פעולתה נמצא מקום מגוריו; הבקשה תהא ערוכה בטופס שיימסר חינם בכל לשכת סיוע משפטי.

פרק ב': ועדת הסניגוריה הציבורית

2. ועדת הסניגוריה הציבורית

- (א) מוקמת בזה ועדת הסניגוריה הציבורית; הועדה תמנה חמישה חברים שהם:
- (1) שר המשפטים והוא יעמוד בראש הועדה;
 - (2) שופט בדימוס של בית המשפט העליון שימנה נשיא בית המשפט העליון;
 - (3) עורך דין, העוסק בייצוג נאשמים במשפטים פליליים, שייבחר בידי המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין;
 - (4) עורך דין, העוסק בייצוג נאשמים במשפטים פליליים, שימנה שר המשפטים בהסכמת ראש לשכת עורכי הדין;
 - (5) מומחה במשפט פלילי שימנה שר המשפטים בהתייעצות עם דיקנים של פקולטות למשפטים.
- (ב) תקופת כהונתו של חבר בועדת הסניגוריה הציבורית, למעט שר המשפטים, תהיה חמש שנים וניתן להאריכה לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על חמש שנים; חבר בועדת הסניגוריה הציבורית ימשיך לכהן בה עד למינוי חבר אחר במקומו.

3. תפקידי הועדה

הועדה תמנה את הסניגור הציבורי הארצי ותפקח על פעילות הסניגוריה הציבורית.

פרק ג': מבנה הסניגוריה הציבורית

סימן א': הסניגור הציבורי הארצי

4. מבנה

- (א) בראש הסניגוריה הציבורית יעמוד הסניגור הציבורי הארצי והוא יהיה ממונה על סניגורים ציבוריים מחוזיים וכן על הסניגוריה הציבורית הארצית.
- (ב) שר המשפטים יקים לשכות סניגוריה ציבורית מחוזיות.
- (ג) בכל מחוז יכהן סניגור ציבורי מחוזי והוא יהיה אחראי על הסניגוריה הציבורית במחוזו.

5. כשירות הסניגור הציבורי הארצי

כשיר להתמנות לסניגור הציבורי הארצי מי שרשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, עסק במקצוע עשר שנים לפחות, והוא בעל נסיון בלימוד סניגוריה על נאשמים.

6. כהונת הסניגור הציבורי הארצי

- (א) תקופת כהונתו של הסניגור הציבורי הארצי תהיה חמש שנים והיא ניתנת להארכה לחמש שנים נוספות.
- (ב) כהונת הסניגור הציבורי הארצי תסתיים באחד מאלה:
- (1) בתום תקופת כהונתו כאמור בסעיף קטן (א);
 - (2) בהתפטרותו;
 - (3) בצאתו לקיצה;
 - (4) בהחלטה של ועדת הסניגוריה הציבורית.

7. סמכויות הסניגור הציבורי הארצי

- (א) הסניגור הציבורי הארצי ינהל את הסניגוריה הציבורית, יתווה את מדיניותה, ידאג להדרכת עובדיה ויפקח על רמתם המקצועית של כל עורכי הדין הפועלים מטעמה.
- (ב) לסניגור הציבורי הארצי יהיו גם הסמכויות הנתונות לסניגור ציבורי מחוזי.
- (ג) מידע שהגיע לסניגור הציבורי הארצי מסניגור ציבורי ישמש לו לצורך מילוי תפקידו בלבד.

8. דין וחשבון שנתי

הסניגור הציבורי הארצי יגיש לשר המשפטים בסוף כל שנה דין וחשבון שנתי על פעילות הסניגוריה הציבורית; שר המשפטים יעביר את הדין וחשבון, בצירוף הערותיו, לוועדת הסניגוריה הציבורית; הועדה תדון בדין וחשבון והיא רשאית לבקש השלמות והבהרות; הדין וחשבון יפורסם בציבור כפי שתורה הועדה.

סימן ב': סניגורים ציבוריים מחוזיים

9. כשירות סניגור ציבורי מחוזי

כשיר להתמנות סניגור ציבורי מחוזי מי שרשום בפנקס חברי לשכת עורכי הדין, עסק במקצוע שש שנים לפחות והוא בעל נסיון בלימוד סניגוריה על נאשמים.

10. כהונת סניגור ציבורי מחוזי

על כהונת סניגור ציבורי מחוזי יחולו הוראות סעיף 6(ב)(2) עד (4).

11. סמכויות סניגור ציבורי מחוזי

- (א) סניגור ציבורי מחוזי אחראי למתן ייצוג משפטי על ידי הסניגוריה הציבורית במחוזו, ובין היתר:
- (1) להעסקת סניגורים ציבוריים בלשכתו;
 - (2) למינוי סניגורים ציבוריים שאינם עובדי לשכת הסניגוריה הציבורית כאמור בסעיף 12, ופיקוח מקצועי עליהם;
 - (3) לחלוקה ולתיאום של עבודת הסניגורים הציבוריים;

- (4) לקביעת התשלום עבור הייצוג המשפטי שנתנו סניגורים ציבוריים שאינם עובדי לשכת הסניגוריה הציבורית לפי סעיף 12;
- (5) למתן אישור להוצאות הדרושות לצורך ניהול הייצוג המשפטי לרבות תשלום שכר מומחה או חוקר.
- (ב) סניגור ציבורי מחוזי רשאי לאצול מסמכויותיו לסגנו; נבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו, ימלא סגנו את מקומו, ויהיו לו, לענין זה, הסמכויות הנתונות לסניגור ציבורי מחוזי.
- (ג) מידע שהגיע לסניגור ציבורי מחוזי מסניגור ציבורי ישמש לו לצורך מילוי תפקידו בלבד; הוראת סעיף זה באה להוסיף על הוראות סעיף 15.
- (ד) סניגור ציבורי מחוזי רשאי להתייעץ עם הועדה לענינים פליליים של הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין שבאותו מחוז.

12. מינוי סניגור ציבורי שאינו עובר לשכת הסניגוריה הציבורית

- (א) עורך דין שאינו עובד לשכת הסניגוריה הציבורית והמבקש לשמש סניגור ציבורי יגיש לסניגור הציבורי המחוזי בקשה בכתב; הסניגור הציבורי המחוזי יערוך רשימה של עורכי דין הכשירים לשמש סניגורים ציבוריים.
- (ב) הסניגור הציבורי המחוזי ימנה סניגורים ציבוריים מתוך הרשימה, אולם רשאי הוא למנות עורך דין שאינו כלול ברשימה אם עורך הדין הסכים לכך.
- (ג) הסניגור הציבורי המחוזי רשאי שלא לכלול עורך דין ברשימה האמורה או להוציאו ממנה, אם שוכנע שהדבר דרוש להבטחת ייצוג הולם לנאשמים.
- (ד) על החלטת הסניגור הציבורי המחוזי לפי סעיף קטן (ג) רשאי עורך הדין לערור לפני ועדת ערר שימנה שר המשפטים שהרכבה:
- (1) שופט בדימוס והוא יעמוד בראש הועדה;
 - (2) הסניגור הציבורי הארצי;
 - (3) נציג לשכת עורכי הדין שיבחר הועד המרכזי של לשכת עורכי הדין.

13. מעמד הסניגוריה הציבורית

מעמדם של הסניגור הציבורי הארצי ושל עובדי הסניגוריה הציבורית יהיה כשל מעמדם של פרקליט המדינה ועובדי פרקליטות המדינה, בהתאמה; תנאי העסקתם ייקבעו בידי נציג שירות המדינה והממונה על השכר במשרד האוצר.

14. ייצוג בהליך פלילי

- (א) הסניגוריה הציבורית המחוזית או הארצית תתן ייצוג משפטי לעצור, לחשוד, לנאשם או לנידון הזכאי לכך לפי חוק זה; הייצוג יינתן בידי עורך דין שמינה הסניגור הציבורי המחוזי או הארצי.
- (ב) שכר הטרחה של סניגור ציבורי שאינו עובד לשכת הסניגוריה הציבורית יהיה על פי תעריף שייקבע בתקנות או על פי הסכם עמו שייערך בכפוף להוראות שייקבעו בתקנות; תקנות לפי סעיף קטן זה יותקנו בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם לשכת עורכי הדין.
- (ג) בכפוף להוראת סעיף קטן (ד), ייפוי כוח לייצג אדם שניתן לסניגור הציבורי הארצי או המחוזי, יראוהו כייפוי כוח שניתן לכל מי שהסניגור הציבורי הארצי או המחוזי קבע; דינו של מינוי סניגור ציבורי בידי בית משפט כדין מתן ייפוי כוח לסניגור הציבורי הארצי או המחוזי.

(ד) על ייצוג נאשם, חשוד או עצור על ידי סניגור ציבורי יחולו הוראות סעיף 16 עד 20 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי), כאילו מינה אותו בית משפט.

15. נאמנות ללקוח

(א) במילוי תפקידו יפעל סניגור ציבורי כעורך דין לטובת לקוחו, בנאמנות ובמסירות, ויחולו עליו כללי האתיקה החלים על עורך דין המייצג לקוח.

(ב) מקום שיש ניגוד בין חובות סניגור ציבורי שהוא עובד לשכת הסניגוריה הציבורית כלפי לקוחו לבין חובותיו כעובד מדינה - חובותיו כלפי לקוחו גוברות על חובותיו כעובד מדינה.

16. הפסקת ייצוג

(א) סניגור ציבורי לא יפסיק לייצג נאשם או חשוד אלא אם כן הורה לו כך הסניגור הציבורי המחוזי, ברשות בית המשפט.

(ב) סניגור ציבורי מחוזי רשאי להורות על הפסקת ייצוג בידי הסניגוריה הציבורית אם קיבל רשות לכך מאת בית המשפט.

17. פנקס הסניגורים הציבוריים

הסניגור הציבורי המחוזי ינהל פנקס שבו יירשם כל מינוי של סניגור ציבורי שאינו עובד לשכת הסניגוריה הציבורית; הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור; שר המשפטים יקבע את פרטי הרישום וסדרי העיון בפנקס.

פרק ג': זכאות לייצוג

18. זכאות לייצוג

(א) זכאי לייצוג בהליך פלילי לפי חוק זה -

(1) נאשם או חשוד בעבירה שנתמלאו בו הוראות סעיף 15(א)(1) עד (6) לחוק סדר הדין הפלילי;

(2) מי שמתקיים דיון בענינו למתן צו לפי סעיפים 15 עד 17 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, וכן חולה כאמור בסעיף 29 לחוק האמור, שמתקיים בענינו דיון בפני הועדה הפסיכיאטרית, או דיון בערעור על החלטת הועדה הפסיכיאטרית לפי סעיפים 28 או 29 לחוק האמור, לפי הענין;

(3) נאשם שהוגשה נגדו בקשת מעצר לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי והתקיימו בו הוראות סעיף 21(ג);

(4) נאשם שהוא מחוסר אמצעים לפי אמות מידה שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת; למעט סוגי הליכים ועבירות שבהם לא יהיו נאשמים זכאים לייצוג, הכל כפי שיקבע שר המשפטים בצו באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת;

(5) חשוד או עצור שבית המשפט החליט כי יש למנות לו סניגור לפי סעיף 15(ד) לחוק סדר הדין הפלילי;

(6) אדם שבית המשפט החליט כי יש למנות לו סניגור לפי סעיף 15(ה) לחוק סדר הדין הפלילי;

- (7) עצור שהוא מחוסר אמצעים, לפי אמות מידה שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר ושר המשטרה ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת;
- (8) קטין שהתקיים לגביו אחד מאלה:
- (א) הוגשה לבית המשפט בקשה למעצרו ובית המשפט מינה לו סניגור לפי הוראות סעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (בפסקה זו - חוק הנוער);
- (ב) הוגש נגדו כתב אישום כאמור בסעיף 18(א) לחוק הנוער, או שבית משפט החליט כי יש למנות לו סניגור לפי סעיף 18(ב) לחוק האמור;
- (ג) הוגשה לבית משפט לנוער בקשה להעברתו ממעון נעול למאסר, לפי הוראות סעיף 25א לחוק הנוער;
- (9) נידון המבקש משפט חוזר, שנתקיים בו אחד התנאים האמורים בסעיף 15(א)(1) עד (3) או (ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ואשר הסניגור הציבורי הארצי קבע שיש מקום להגיש בעבורו בקשה למשפט חוזר;
- (10) מי שנעצר או שהוגשה לגביו עתירה לקבוע שהוא בר-הסגרה לפי חוק ההסגרה, התשי"ד-1954;
- (11) אסיר שהוחלט למנות לו סניגור לפי סעיף 16(ד) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 או אסיר שזכאי לייצוג לפי סעיף 16(ד) לחוק האמור;
- (12) 2 נאשם שהוזמן לתחילת משפטו לשם קיום הליך לפי סעיף 143 לחוק סדר הדין הפלילי, במסגרת ישיבת בית משפט שבה רוכזו דיונים לשם קיום הליך כאמור, והדיון לגבי אותו נאשם מתנהל
- באופן שקיים סיכוי סביר למתן פסק דין באותו יום או במועד נוסף שקבע בית המשפט לשם כך, לרבות לשם קביעת העונש; מינוי סניגור לפי פסקה זו יהיה לצורך הדיון כאמור בפסקה זו בלבד ולא יחול על נאשם שבעקבות דיון כאמור בפסקה זו הוזמן להליך של בירור האשמה לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי;
- (13) מי שבית המשפט החליט למנות לו סניגור לפי סעיף 9 לחוק מגבלות על חזרת עבריו מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה-2004;
- (14) מי שבית המשפט החליט למנות לו סניגור לפי סעיף 6(ד)(1) או 24 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006;
- (15) 3 מי שבית המשפט החליט למנות לו סניגור לפי סעיף 6 לחוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), התשס"ו-2006;
- (16) 4 נאשם שהוזמן לדיון מקדמי לפי סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי.
- (א1) זכאי לייצוג לפי חוק זה מי שבית המשפט החליט למנות לו סניגור לפי סעיף 6(ג) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002.
- (ב) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מבית המשפט למנות לנאשם סניגור אם הוא סבור שאינו יכול לנהל את המשפט כשהנאשם אינו מיוצג.
- (ג) שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע זכאים נוספים על אלה המנויים בסעיף זה, בדרך כלל, בהדרגה או לפי אזורים.

פרק ד': הגשת בקשות

19. הודעה לעצור על אפשרות מינוי סניגור ציבורי

- (א) נעצר אדם והובא לתחנת משטרה או למתקן של רשות החוקרת על פי דין או שהוא חשוד בביצוע עבירה, יודיע לו הממונה על התחנה או על החקירה, בהקדם האפשרי, כי באפשרותו לבקש מינוי סניגור ציבורי אם הוא זכאי לכך לפי חוק זה.
- (ב) בקשה למינוי סניגור ציבורי תועבר לסניגור ציבורי מחוזי בדרך שיקבע שר המשפטים.

20. הודעה לנאשם על אפשרות מינוי סניגור ציבורי

לכל כתב אישום תצורף הודעה לנאשם כי הוא יכול לבקש שימונה לו סניגור ציבורי אם מתקיים בו אחד התנאים לזכאות נאשם לייצוג המנויים בסעיף 18(א).

20א. הודעה לעצור או לאדם שהוגשה לגביו עתירה לפי חוק ההסגרה

- (א) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יודיע בהקדם האפשרי לאדם שנעצר או שהוגשה לגביו עתירה לקבוע שהוא בר-הסגרה, לפי חוק ההסגרה, התשי"ד-1954, כי באפשרותו לבקש מינוי סניגור ציבורי.
- (ב) בקשה למינוי סניגור ציבורי תועבר לסניגור ציבורי מחוזי בדרך שיקבע שר המשפטים.

21. הגשת בקשה למינוי סניגור ציבורי

- (א) בקשה למינוי סניגור ציבורי של מי שנתמלא בו אחד התנאים המפורטים בסעיף 18(א)(1) עד (4) או (7) תוגש בכתב ללשכת הסניגוריה הציבורית במחוז שבו מתנהל ההליך המשפטי.
- (ב) הסניגור הציבורי המחוזי רשאי לחקור את המבקש ולדרוש ממנו כל מידע הדרוש לו לשם בדיקת זכאותו; על חקירה לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות החסיון בין עורך דין ללקוחו, למעט לענין גילוי עבירה שנעברה במטרה להשיג מינוי סניגור ציבורי שלא כדין.
- (ג) ראה הסניגור הציבורי המחוזי כי המבקש אינו עומד בתנאים הקבועים בסעיף 18(א), יודיע לו בכתב, בהקדם האפשרי, כי הוא דוחה את בקשתו, תוך ציון סיבת הדחיה.
- (ד) החליט בית המשפט כי יש למנות לאדם סניגור כאמור בסעיף 18(א)(5), (6) או (8) או 18(ב) ישלח בית המשפט הודעה על כך לסניגור הציבורי המחוזי כדי שימנה לאדם סניגור ציבורי.
- (ה) בקשה למינוי סניגור ציבורי לפי סעיף 18(א)(9) תוגש ללשכת הסניגוריה הציבורית הארצית.

22. ערר

על החלטת הסניגור הציבורי המחוזי לפי סעיף 21(ג) רשאי המבקש לערור לפני הסניגור הציבורי הארצי בדרך ובמועד שיקבע שר המשפטים.

22א. חובת תשלום של זכאים לייצוג

קבע שר המשפטים, לפי הוראות סעיף 23, חובת תשלום של זכאים לייצוג, לא יינתן פטור מחובת התשלום כאמור, וכן לא תינתן דחיה או פריסה של התשלום כאמור, אלא אם כן קבע הסניגור הציבורי הארצי אחרת בהנחיות מכוח אותן תקנות.

23. ביצוע ותקנות

שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר חובת תשלום של זכאים לייצוג, בסכומים או בשיעורים שיקבע בהסכמת שר האוצר.

24. תיקון חוק סדר הדין הפלילי

בסעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 -

(1) בסעיף קטן (ג), אחרי "מחוסר אמצעים" יבוא "על פי אמות מידה שנקבעו לפי חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995";

(2) בסופו יבוא:

"(ו) מינוי סניגור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג), במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית, יהיה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995.

(ז) ראה בית המשפט במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית שיש למנות סניגור לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), יפנה את החשוד או העצור ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז כדי שימונה לו סניגור; סבר בית המשפט שיש למנות סניגור משום שהחשוד או העצור מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות לסניגור הציבורי המחוזי לבדוק את זכאותו."

25. תיקון חוק הנוער

בסעיף 18 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) החליט בית המשפט למנות לקטין סניגור כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיפים 16 עד 20 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בשינויים המחויבים; במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית יפנה בית המשפט את הקטין ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז, כדי שימונה לו סניגור."

26. תחילה ותחולה

(א) שר המשפטים רשאי להקים לשכות מחוזיות כאמור בסעיף 4(ב) בהדרגה, לפי אזורים ובמועדים שקבע, ובלבד שהקמת הסניגוריה הציבורית תושלם, בכל הארץ, לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום תחילתו של חוק זה; דבר הקמתה של לשכה מחוזית יפורסם ברשומות בציון מקום מושבה, אזור פעולתה ומועד תחילת מתן שירותיה.

(ב) תחילתו של סעיף 18(א) (7) תהיה במועד שיקבע שר המשפטים.

שמעון פרס דוד ליבאי

ראש הממשלה שר המשפטים

עזר ויצמן שבח וייס

נשיא המדינה יושב ראש הכנסת